

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Horizori nefracate nu se
primesc. — Manuscrisuri nu se
returnează.
INSEERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas, Eisenach
Schäfer, Rudolf Moss, A. Oppels
Nachfolger; Anton Oppels; J.
Damascher, in Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat; in
București: Agence Basas, Buc-
coursale de Roumanie; in Ham-
burg: Karoys & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o seriă
garmond pe o coloană 6 cr. și
80 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
seriă 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIII.

„Gazeta”iese în dă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 3 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din intru și din afară
și la dd. colectorii.
ADMINISTRAȚIUNEA PIAȚEI MARE
Brașov
Târgul Inului Nr. 90 etagiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 175.

Brașov, Vineri-Sâmbătă, 10 (22) August

1896.

„Concesiuni locale”.

Numai de curând am publicat un raport, ce i-s-a trimis din București diarului „partidei populare” catolice „Alkotmány”.

Acest raport vré să esplice însemnătatea întâlnirii din urmă a regelui Carol cu contele Goluchowski. Corespondentul diarului unguresc e de părere, că regele Carol cu ocașunea călătoriei sale la Ragaz anume a căutat să se întâlnească la Viena cu contele Goluchowski și că nu atât afaceri ale triplei alianțe l-au îndemnat la acésta, cât mai mult dorința de-a convinge pe contele Goluchowski despre necesitatea urgentă de-a se face din partea guvernului unguresc un pas pentru a împăca pe Români ardeleni și a delătura astfel ori-ce disarmonia între România și Ungaria, care ar pute să fiă prejudiciabilă legăturilor de sinceră alianță între regatul român și monarhia noastră.

Fără îndoială, că regele Carol cu înaltele sale vederi de bărbat de stat nutrește acésta dorință, și de sigur, că-i va fi dat espresione, la vre'o ocașione, convorbind cu unul său altul dintre diplomați. Dér ni-se pare naivă, ba chiar trasă de pâr afirmarea corespondentului bucureșean al fôiei maghiare, după care regele Carol ar fi căutat să se întâlnească cu contele Goluchowski anume pentru a rezolva cestiunea împăcării Românilor cu Ungurii, cestiune, care bine scie regele român, că nu este numai de ieri și de alaltăieri, și că prin urmare nici nu se pôte rezolva așa curând. Ba mai vré să scie amintitul corespondent, că regele Carol a dus cu sine la Viena și un program, séu mai bine đis o receptă gata pentru modul și metoda cum au să fiă împăcați măi curând și mai sigur Români ardeleni.

Recepta de împăcare din vorbă culminează în așteptarea și cerea, ca guvernul unguresc și partida sa să le facă Românilor ardeleni

concesiuni locale, ce le-ar cere ei, și cari ar fi o „garanță”, că guvernul unguresc voesc să apere pe Români din Ardél în contra „sovinismului funcționarilor comitatensi”.

Curios mers de idei, curioasă imaginația, ce și-o face raportorul fôiei maghiare! Ar trebui să ținem fôrte puțin la capacitatea diplomatică a regelui Carol, ca să dăm creșemânt fiă și numai în trecăt espunerilor din „Alkotmány”.

Am đis, că e lucru fôrte firesc, că regele Carol trebuie să dorască, ca să se delătura ori-ce disarmonia între România și Ungaria pe dată-ce interesele reciproce ale regatului român și ale Austro-Ungariei pretind, ca aceste două state să trăască în strinsă amicitia.

Am đis, că este și probabil, ca regele Carol să fi dat espresione într'un mod séu altul acestei dorințe ale sale, care trebuie să fiă dorința tuturor bărbaților de stat de-o parte și de alta, cari au în vedere interesele de viață, ce e menită ale asigura acésta amicitia.

De aci însă și până la o intervențiune anumită și specială cu un special program de acțiune este distanță fôrte mare și nu putem crede, că regele Carol să se fi cugetat măcăr un moment să facă saltul mortal pentru a-o străbate.

Nu putem crede acésta nici când ni-se presentă în chipul unei conversații mai mult de caracter particular c'un ôre-care diplomat austro-ungar.

N'a fost cu putință, ca regele Carol să și ajungă numai la ideia, că cu concesiuni așa đise locale din partea guvernului unguresc s'ar pute inaugura cu succes împăcarea între Români și Unguri.

Idea, ca guvernul român să facă pe mijlocitorul, pe „samsarul cinstit” între Români dela noi și guvernul unguresc a fost, ce e drept, o idee nu a regelui Carol, ci a ministrului séu președinte de astăzi,

insé numai pe timpul cât a fost în opoziția.

D-l Dimitrie Sturdza a fost desfășurat în iérna anului 1893 în Senatul român chiar și un fel de program, pe care-l recomanda guvernului ca basă pentru pretinsa intervențiune în cestiunea națională. In acel program, ce-i drept, nu se vorbea de concesiuni locale, ci se reclama în genere respectarea legii de naționalități, ér în special respectarea legilor privitoare la autonomia bisericească și școlară a Românilor. Acestea însă nu erau „concesiuni locale”, ba în genere nici nu se puteau numi concesiuni, pentru-că respectarea legii este o datoriă, nu o concesiune din partea unui guvern.

A mai reclamat, ce-i drept, atunci d-l Sturdza și delăturarea legilor excepționale din Ardeal, dér nici acésta nu era o concesiune, ci o necesitate impusă chiar de postulatul esecutării depline a uniunii, care presupune aceleași legi și în Transilvania, ca în Ungaria.

Concesiuni în adevératul înțeles al cuvântului ceruse d-l Sturdza în programul séu de mijlocire dela 1893 să facem numai noi Români ardeleni. Dér nici acestea nu erau concesiuni locale, ci de-un caracter fôrte general. D-sa ne sfătuia să nu mai stăruiem pentru postulatul autonomiei Transilvaniei, ci să ne mulțămim de-ocamdată cu garanța, ce ni-o oferă legea de naționalitate, a căreia fidelă esecutare avea să fiă ținta principală a „samsaricului” cinstit.

Indată ce însă a ajuns la putere, d-l Sturdza, ne mai ținând sémă de programul de mijlocire desfășurat la 1893, s'a grăbit, precum scim, de-a face solemnă declarațiune dela Iași, prin care se lăpêdă de ori și ce fel de amestec, de ori și ce procedere agitatorică în cestiunea română dela noi.

A și urmat ministrul-președinte român până acuma conform anga-

giamentului luat la Iași. Uneltirile companiei Slavici-Brote, care agită prin grai și în scris pentru „îndulcirea” raporturilor noastre cu Ungurii, pe calea capitulării și a umilirei noastre — întru cât aceste uneltiri se bucură de protecțiunea ministrului-președinte român, numai ca amestec agitatoric din partea guvernului român nu pot fi privite de cătră Unguri,

Prin urmare, după asigurările, ce le-a dat ministrul-președinte Sturdza la speciaza cerere a contelui Goluchowski, că nu se va mai ocupa nici într'un chip de situația noastră interioră, ne vine cu greu a admite, chiar și din partea d-lui Sturdza, ca să fi adus în discușiune, când a conțerit cu contele Goluchowski, amintita împăcare prin concesiunile locale etc.

Posibil este însă, ca însuși contelui Goluchowski să-i fi venit idea cu „concesiunile locale”. Ministrul nostru de esterne scie fôrte bine, încă de pe timpul când era ambasador în București, că d-l Sturdza are o specială pasiune de-a aduna în jurul séu diferite creaturi din Ardeal și din Téra ungurescă, cari în București jôcă rol de mari politiciani de dincôce și-și arôgă a dirige de-a-colo trebile noastre politice. De ce să nu și fi gândit contele Goluchowski, că decă va descoperi d-lui Sturdza mijlocul séu de împăcare cu concesiunile locale, acesta, în înțelesul angagiamentului luat la Iași, va pute să sprijinescă idea și să facă prin creaturile sale chiar propagandă pentru ea între Români?

Atingem acésta numai ca o probabilitate, ce rezultă din cele întemplate până acuma, precum și din faptul, că cu așa đisele concesiuni locale va fi tot-deuna gata ori-ce guvern unguresc să rezolve cestiunea română din statul ungar, decă Români nostri la rândul lor ar fi atât de găgăuți, ca să primască o asemenea soluțiune.

De sigur, că guvernul Banffy

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Scrânciobul la Romani și Greci*)

De contesa Ersilia Caetani-Lovatelli.

Originea jocului cu scrânciobul este de a se căuta după tradiția, în obiceiurile sfinte ale cultului đenului Bacchus și Dionysus, la cari pe lângă alte curățiri era și curățirea prin ajutorul aerului. Scrânciobe vechi numite oscile, erau acățate de arbori și mișcate de vânt și aveau facultatea de a aduce binecuvântare și prinos peste câmpurile roditoare.

Tradițiunea va spune, că Dionysus, care fuse găzduit ca ôsne a lui Icarius în Attica, ca recunoștință pentru buna găzduire l'a învățat pe acela cultura viței de vie. Când Icarius dete păstorilor săi să guste din noua beutură, aceștia neocunoscând efectele puternice ale acesteia, au

*) La noi Români se đice, în unele locuri *dulap*. (Muntenia), scrânciob (Moldova) în alta locuri se mai đice *légân* etc.

Nota Trad.

cređut, că sunt otrăviți și l'au ucis. Fiica sa Erigona rétăci înocce și încolo, să caute pe tatăl ei ucis, până când cu ajutorul credinciosului câne Mera, află cadavrul, pe care-l păđi cu gelosia. Chinuită de durere se spândură de un arbore rugând pe đei, ca să omóre în chipul acesta pe toate feciôrele ateniene. Dionysius trimise, pentru ca să pedepsescă pe criminali, o nebuniă contagioasă, care făcea pe fiă-care să caute mórtea prin spânzurătoare. Și deôre-ce nebunia acésta, conform dorinței Erigonei, bântuia mai cu sémă între fetele din Atena, oracolul înțrebat răspunse, că din cauza acésta să se întemeieze festivitatea scrânciobului — „aiora” — la care bărbații și femeile să se legene de arbori încôce și încolo. Decă nu voiau să facă acésta, atunci să stârne de crengi păpuși și măscă astfel, ca să fiă legănate de vânt, ceea ce rămase ca rit de purificare.

Scrânciobul sub forma unei lustratiuni forma partea principală a serbării, care se da vara, când încep strugurii să se coloreze și să se còcă. Se întindeau apoi

funii dela un arbore la altul, cu o scândurice la mijloc, pe care se așeau fetele, ca apoi să se legene între vițe de via, cântând un cântec numit „aletis”, pe care l'a compus Teodoros din Colofon în amintirea Erigonei. Serbarea se termina cu jurăminte, jertfe și cu un bogat ospet, la care erau chiămați cu deosebire seracii.

La Pollux aflăm descrierea unui joc numit „Leoperda”, la care se deda tinerețea ateniană la serbările lui Dionysius și care avea mare asemănare cu serbarea descrisă mai sus. Printr'o gaură făcută într'un arbore séu într'un stêlp trecea o funiă, de capetele căreia se atârna câte-un tiner, și ei întorși cu spatele, alternativ trăgeau de funiă și astfel se ridicau în înălțime...

Ceea ce privesce în special scrânciobul, acesta este, abstragând dela însemnătatea sa simbolică, și o petrecere. E greu a preciza când, unde și pentru ce s'a ivit. La téra în toate timpurile mamele și-au legănat copii, atârând légânul ușor de crengile înfloritoare ale arborilor.

În Atena și ômenii mari se dedeau

în scrânciob. Plutarch, vorbind despre vârsta în care nu mai e putere de a purta arme și de-a se lupta, tot mai rămâne distracțiunea scrânciobului. La acésta face alușiune și Aristofane, când vorbește despre „vasele oscilătoare în aer” și atunci când își bate joc de Socrate, descriind orfa atârnată sus, în care filosoful atenian căuta să se ridice în sferile mai înalte.

Un alt mod de-a se legăna era și acela, ce numesc Francesii *la bascule*, saltătură. Ea consta în aceea, că două persoane se așeau la capetele unei scânduri, aședată pe altă scândură și pe acésta saltau în sus și în jos ca o cumpănă de fântână...

Pe un vas din Chinsi, care se află acum în muzeul din Berlin, se află reprezentată o femeie, care se amusează saltându-se cu un satyr. Pe un alt vas se află o femeie într'un soaun atârnat de patru sfori și e legănată de o tovarășă...

Scrânciobul era în uz și la Romani în timpurile jocurilor populare, cu ocașunea căroră se împărțiau bilete de intrare, pe

va pretinde sus și tare, că li-s'a făcut o mare concesiune locală Românilor din Oradea mare și jur când, după trei ani de trăgănare, au fost condamnați în cele din urmă și câți-va agitatori și turburători de pe strade unguiri la mică și neînsemnate pedepse, de cari până în cele din urmă nu se scie ce se va mai alege.

Ei bine, care guvern unguiresc nu ar vré să tacă pace cu noi Români pe basa unor astfel de „concesiuni“?

Așa departe, ca să lăsăm să ne prindă cu un astfel de clei prost însă nu am ajuns. Căci dora trăim încă în era, când se pretinde, că mamelucii din cestiune ai d-lui Sturdza „au înălțat cauza națională la gloriă ne mai pomenită înaintea lumii întregi“.

Serbările dela Rodna.

Rodna vechiă, 17 August 1896.

Ați s'au săvârșit serbările arangiate de poporul din Rodna și fostul district al Năsăudului în onoarea ilustrului său fiu Florian de Porcius, cav. al ordinului de fer ol. III, vice-căpitan emerit, membru al Academiei Române etc. etc. Comitetul de arangiere, sub conducerea haruicului și iubituului preot local Gerasim Domide, a și făcut tot posibilul, ca să potă oât mai demn manifesta sentimentele de mândrie națională, ce o păstrează poporul român din acest ținut pentru ilustrul său fiu.

Serbările și-au luat începutul îndată după sosirea Reuniunii române de cântări din Bistrița. La 8 ore s'era un conduct impositant de torțe, în frunte cu muzica lui Gogi din Bistrița, care peste vară a stat la scaldale din Sângeorgiu român, și corul reuniunii de cântări din Bistrița și însoțit de tot ce a avut jurul mai inteligent, s'a pus în mișcare spre casa iubilarului, unde comitetul a fost ridicat o frumoasă poartă de brad cu inscripția: „Vivat iubilarul“.

În adevăr te cuprindea un simțământ de nespuse bucurie și fală națională, când vedeai acest conduct, această mulțime de preoți, avocați, profesori, învățători și străini de pretutindinea aclamând cu însuflețite și nesfârșite strigăte de „Să trăiască iubilarul.“

Între acôrdele marșului lui Mihail Vitézul, conductul a intrat în curte, unde apoi muzica a intonat, acompaniată de corul reuniunii, „Latina Ginte“. După o vorbire frumoasă ținută de părintele Domide și după răspunsul de mulțimită al ilustrului iubilar corul a mai cântat cântecul „Tricolorul“ după care apoi întreg publicul și conductul de torțe s'a pus în mișcare spre a saluta pe directorul despărțământului Asociațiunii Transilvane, Rev. Dn. Vicar foraneu Dr. Ioan Pop.

Diua următoare, Duminecă, a fost diua adevăratelor serbări.

Conform programului, la 8 ore s'a început serviciul divin, celebrat de Rev. Dn. vicar Dr. Pop și preoții Candale, Precup, Dumbrava, Rotar, Chita, Dumitru și diaconii P. Grapini și Lazar Avram. Cântările le-a executat corul reuniunii române de cântări din Bistrița sub conducerea d-lui Crausz. La acôrdele armonioase ale acestui cor, compus aprôpe cu desăvârșire numai din măestrii și țerani, publicul întreg își plecă capul plin de evlaviă.

După serviciul divin a avut loc adunarea generală a despărțământului XXI (Năsăud) al Asociațiunii, sub președinția Rev. Dn. vicar Dr. Ioan Pop. Presa era reprezentată prin raportorii diarelor „Gazeta Transilvaniei“ (Brașov), „Tribuna“ (Sibiu) și „Voința națională“ (București) — Între aplauzele nesfârșite ale publicului adunat — numele celor de față își rezervă a-le aminti cu ocaziunea balului — președintele în o vorbire bine simțită a deschis adunarea generală.

În vorbirea sa de deschidere arată scopul Asociațiunii transilvane, care e o cestiune de viață, de existență a poporului român. Apelază la inteligență, la cărturari, avocați, preoți, juriști, profesori, institutori, medici, cari în mare parte țeranului dela côrnela plugului au a mulțami ceea ce sunt, să nu uite de el, oi după puteri să contribuie la cultivarea lui. Arată că factorul cel mai esențial spre ajungerea acestui scop sunt școlile sătești. Școlile populare pe teritoriul despărțământului XXI, subînțelegând și comunele fôste grănițeresci de pe valea Șieului, sunt 39 pentru 7392 băieți obligați la școlă cu 57 învățători, și anume: 1 școlă cu câte 3, 9 cu câte 2 și 26 cu câte un învățător. Accentuază însă lipsa încă a două instituțiuni și anume 1) a unei reuniuni a femeilor române din ținutul Năsăudului cu scopul de-a se înființa un internat pentru crescerea fetițelor române; — 2) o reuniune agricolă care să deștepte poporul prin disertațiuni populare și învățături despre economie, industrie și comerț.

La ordinea diiei e: Cetirea raportului despre activitatea comitetului dela ultima adunare generală. În raportul cetit prin secretarul Precup, se arată, că comitetul a ținut 3 ședințe, în cari s'au desbătut afacerile curente și s'au încasat taxele de membri ai Asociațiunii. Despărțământul are 21 membri fondatori, 14 pe viață și 53 membri ordinari.

La propunerea Rev. Dn Vicar Dr. Pop se aleg în comisiunea verificătoare d-nii: Dr. Larionessi, P. Grapini și M. Domide. În comisiunea pentru încasarea taxelor de membri: d-nii Ioan Issip, Lazar Avram și Iacob Pop. Apoi se suspendă ședința pe 5 minute, ér după redeschidere se cetesce raportul comisiunii verificătoare, care propune primirea raportului și votarea de mulțimită comitetului, ér comisiunea

cetesce numele noilor membri, între cari și 2 membri pe viață cu câte 100 fl.

Se procedează apoi la alegerea a 2 delegați pentru adunarea generală în Lugos; la propunerea d-lui Dr. Tanco se aleg d-nii Dr. Ioan Pop și Gerasim Domide, ér ca suplenți P. Grapini și Dr. Larionessi. Ca loc al ținerei pentru proxima adunare generală se alege comuna Teloi.

La ordinea diiei era cetirea a 2 disertațiuni, dér la propunerea presidentului cetirea lor s'a amânât până la proxima adunare. În fine se aleg în comisiunea de verificare a protocolului d-nii: Iacob Pop, Dr. Larionessi și Vas. Petri. După închiderea adunării generale a urmat momentul cel mai mareș, al întregii serbări și anume felicitarea iubilarului și predarea unei adrese, despre care raportul urmază.

Raportorul.

„Afacerea Lucaciu“. Sub titlul acesta „Tribuna“ de Joi revine cu amănunte asupra scandaloselor injurătur, despre cari am făcut amintire în numeroși trecut. „Tribuna“ publică și răspunsul corespondentului ei, care se subscrie Eugeniu Dredeanu, capelanul Șieștilor. Din acest răspuns reese, că „Tribuna“ a fost indusă în eróre de corespondentul ei asupra afirmării principale după care Lucaciu ar fi presidat o anumită serbare milenară școlară din Șiești. Recunoșce și capelanul Dredeanu, că a raportat fals în privința acésta, ceea ce nu-i face onore nici decum, oâci era dator să constate adevărul înainte de a-i scrie „Tribunei“. N'ajunge, că susține ca adevărate celelalte afirmări, că serbarea s'a ținut în 17 Mai, că Lucaciu ca director al școlii s'a învoit a primi ajutor de stat pentru școlă și că, în fine, a făcut aserțiunile acoela injurioase asupra „Tribunei“ înainte preotului din Dumbrăvița.

„Tribuna“ la rândul ei constată că a fost indusă în eróre în punctul întâi, ér celelalte puncte le susține și ea aducând și alte argumente în sprijinirea lor.

Organ rusesc despre visita împăratului Francisc Iosif în România.

Diarul rusesc „Vasavski Dnevnik“, vorbind într'unul din numeroși săi mai recentți despre visita împăratului Francisc Iosif la curtea română, înainte de tôte satirizează politica esternă a contelui Goluchowski, di-când, că acesta comite neincetat greșeli după greșeli — apoi continuă astfel:

Toți astéptă cu mare curiositate visita, pe care va face-o în Septemvre împăratul Francisc Iosif în România.

Maghiarii nu privesc cu ochi buni această visită, deóre-oc între Maghiari și între Români din Regat, dér mai ales din Ardeal, există mari divergențe naționale. De aceea România, — escepționând pe

Carol, regele catolic român, și pe ministrul Sturdza, care nutresce sentimente austriacomaghiare — nu simpatizează cu alianța, ce probabil se va încheia cu Austro-Ungaria; din contră, întreg poporul român recunoșce, că independența sa politică, — liberându-se de sub Turci și Austriaci, — are de a-o mulțami esclusiv Rusiei, care este de o credință ou el.

În fine e fôrte dubiu, că ore persecuțiile, la cari este espus poporul român în Ardeal din partea minorității maghiare, vor servi, seu nu, în favorul apropiării între România și Austro-Ungaria? De present, când alăturarea României la tripla alianță există numai în colônele diarelor austro-ungare, fără indoială simpatia tuturor Românilor se îndreptă spre Slavii, cari locuesc la granițele imperiului austriac, și cari de-asemena sunt asupriți și sunt de o credință ou ei.

Este imposibil, ca faptul acesta să rămână fără inriurintă asupra întregului mod de gândire politic al poporului român.

SCRIRILE DIIEI.

— 9 [21] August.

AA. LL. Regale Principele Ferdinand și Principesa Maria a României au plecat alaltăeri cu un tren special din Sinaia la Curtea de Argeș, pentru a vedé ce măsuri urmază să se ia pentru primirea împăratului Francisc Iosif, care va sta câteva ore la această frumoasă mânăstire.

— 0 —

La călătoria părechei imperiale rusesci. Se anunță, că în suite țarului și a țarinei vor veni la Viena următorii: prințul Galitiu, ministrul conte Worontow-Daskow, prințul Lobanoff, generalul Richter, mareșalul conte Benkendorff, conte Hendrikoff, generalul Hesse și medicul personal Dr. Hirsch.

— 0 —

Logodna principelui moștenitor al Italiei cu principesa Elena de Montenegro s'a săvârșit Marți în 28 c. în Cetinje. Soirea despre acésta logodnă s'a primit cu mare bucurie atât în Cetinje cât și în Roma. Diarele anunță, că mai mulți Suvverani, între cari și țarul Rusiei, au felicitat în mod călduros părechea regală italiană și pe prințul de Neapole. Din Cetinje se depeșează, că după proclamarea logodnei s'a celebrat un Te-Deum în onoarea Majestăților Lor italiene. Logodiții au fost felicitati apoi în mijlocul aclamațiunilor entusiaste. Orașul este decorat cu steaguri italiene și muntenegrene. Prințul de Neapole a primit marele cordon al lui Danilo și crucea ordinului casei Sf. Petru.

— 0 —

De ale armatei. Diu incidentul iubileului de 50 ani de serviciu al comandantului de corp br. Reinländer, Majestatea Sa îi adresă acestuia un autograf preanalt fôrte grațios. Decorați au fost ou diua de 18 Aug. cu „marea cruce a ordinului Leopold“: generalul de cavaleria și ministrul de resbel de Krieghammer, și adjutantul general conte Paar; ou „ordinul coronei de fier ol. I“: F. Z. M. br. Merkl, șef de secțiune în ministerul de resbel și Arthur Bolfras, șeful canceleriei militare și adjutant general. Numiți au fost ou rangul de 1 Septemvre 1896 între alți următorii sub-locotenenti: Nicolae Călbăsu, și Petru Dobriban; următorii aspiranți de oficeri: Alexandru Vlad, Ioan Morariu, Anton David, Ioan Chocheș, Iuliu Vajda, Victor Beran, Nicolau Giurgescu, Gavril Penciu și Eugen Gontean.

— 0 —

Un răspuns bine nimerit lui Pazmandy. Cu ocaziunea visitei liberalilor din Viena la esposiția din Budapesta faimosul Dionisiu Pezmandy îi salută pe aceia ou cuvintele: „D-Vostră ați venit într'o țără liberă, între cetățeni liberi!“ La acestea face diarul vienez „Reichspost“ în numărul său de Miercuri următoarele observări bine nimerite: „Vorbesc de acestea într'o țără, unde libertatea conștiinței creștine e încatușată; le vorbesc în Ungaria, unde libertatea cetățenescă și libera alegere sunt în-

oare erau gravate fel de fel de scene comice cu scrânciobul. Pe multe din aceste bilete erau și scene indecente, ceea ce a făcut pe unii istoriografi să orédă, că împăratul Tiberiu a voit prin aceste bilete să eternizeze petrecerile secrete și desfrânate, la cari se deda dânsul pe insula Capri. U.

Catulle Mendès.

Spărgătorul de Rubine.

Am vădut un tînér nebun care spârgea pietri pe drum. Nu le spârgea fiindcă era meseria lui, ci fiindcă era nebun. Una câte una lua pietricelele, le lovea cu un ciocan, și, iute-iute, curios, se uita la sfărâmături, le întorcea pe o parte, pe alta, uitându-se mereu la ele, apoi le zvirlea departe, cu un gest descurajat.

„Ce cauți în pietricelele acestea? l'am întrebat.

— „Caut filonul de aur pe care ar trebui să-l conție pietrele acestea, răspuse

nebulul. „Însă nu-l găsesc nici-odată! ah! nici-odată!“

Mi s'a făcut milă de el.

— „Fôrte trist lucru este că nu-l găsesco!“ i-am diș.

El se opri din spartul pietrelor.

Îmi dișe:

— „Era și mai trist în vremea când spârgeam numai rubine. Mă duceam dela o femeie la alta, plin de intristare și de mânie. Le luam inimile, inimile de fete, de neveste, de courtesane. Tôte erau roșii, dér tôte erau tari și reci ca ghișta, tocmai ca nisce rubine, și degéba făceam eu să se deschidă inimile acoela isbindu-le de inima mea: n'am găsit nici-odată în ele filonul de iubire care ar fi trebuit să fiă într'insele nu, nici-odată, ah! nici-odată!“

Pomana răsplătită.

Pe drumul Spaniei, pe care se întorc, la braț, fete frumoșe și flăcăi frumoși, venind dela joc, tînérul cerșitor, înfășurat în zdrențele de pe dânsul, cerea de milă spunind că nu mâncase de două diile, și, deși

se vedea că era voinic, se ghioea că nu minția, numai cât îi vedeai intristarea și obrăjii lui slăbiți de nemăncare. Omenii însă treceau nepăsători pe lângă el, cântând și vorbind de dragoste. Ore toți au să lase pe frumosul cerșitor să móră de fôme pe drum?

Numai trei fete se opriră, tînere, de două-deci de ani, grase, vesele, rîdând, și le fû milă de el.

Una îi dete un real.

— „Mulțamesco!“ dișe el.

Alta îi dete un ban mic.

— „Dumneșu să te răsplătescă!“

A treia însă, — cea mai făracă și cea mai frumoasă — nu avea nici o para: îi puse însă o sêrutare pe buze.

Flămândul nu respuse nimic; însă vădând un vădător de flori care trecea p'acolo, îl chemă, și ou banii pe cari îi căpătase de pomana cumpără un buchet mare de trandafir și-i dete fetei frumoșe.

I. S. Spartali.

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 August 1896.

Table with 2 columns: Item (e.g., Renta ung. de aur 4%, Renta de corone ung. 4%, Impr. oil. fer. ung. in aur 4 1/2%) and Price.

Cursul pietei Braşov.

Din 20 August 1896.

Table with 4 columns: Item (e.g., Banonote rom. Camp., Argint român. Cump.), Price, and other details.

Şcolari în cost

primăscă subscrisul, asigurând îngrijire conştienţioasă. Se dă instrucţiă şi în limba germană.

Fr. Wilh. Frank,

controlor la accizele oraşului.

Braşov, Scheiu, Cacova Nr. 20.

1049,1—3

Aviso.

Vândarea de

spirt denaturat

se află de astăzi la Domnul Zacharias János în Casa Nr. 15 din strada Vămiei.

FRIEDRICH CZELL & FIL.

1048,2—3

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Preţul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Table with 2 columns: Duration (e.g., Pe trei luni, Pe şase luni, Pe un an) and Price (e.g., 3 fl., 6 fl., 12 fl.).

Pentru România şi străinătate:

Table with 2 columns: Duration (e.g., Pe trei luni, Pe şase luni, Pe un an) and Price (e.g., 10 fr., 20 fr., 40 fr.).

Abonamente la numerele cu data de Duminică.

Pentru Austro-Ungaria:

Table with 2 columns: Duration (e.g., Pe an, Pe şase luni, Pe trei luni) and Price (e.g., 2 fl., 1 fl., 50 cr.).

Pentru România şi străinătate:

Table with 2 columns: Duration (e.g., Pe an, Pe şase luni, Pe trei luni) and Price (e.g., 8 franci, 4 franci, 2 franci).

Abonamentele se fac mai uşor şi mai repede prin mandate poştale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurită şi a arăta şi poştă ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.“

A V I S.

In restaurantul Schmidt

„ELISEUM“

se află ia dispoziţia P. T. public mâncări şi beuturi foarte bune şi gustose.

Băi escelente şi odăi mobilate de închiriat.

4-6

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Mai 1896.

Large table with multiple sections: Budapesta - Predeal, Ghiriş - Turda, Copşa-mică - Sibiu - Avrig - Făgăraş, Simeria (Piski) - Hunedóra, Braşov - Zărneşti, Mureş - Ludoş - Bistriţa, Arad - Timişóra, Cucerdea - Oşorhei - Regh.-săsesc, Sibiu - Cisnădie, Sighişóra - Odorhei-săcesc. Each section contains train schedules with columns for train type, time, and price.

Notă: Orele însemnate în stânga staţiunilor sunt a se citi de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. — Numerii încadraţi cu linii mai negre înseamnă orele de noapte.